

SZEGEDI NAPLÓ

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS IRODALMI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 14 ft — kr.	Negyedévre 3 ft 50 kr.
Félévre 7 ft — kr.	Egy óra 1 ft 20 kr.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Iskola-utca, Pfann-féle ház, 21. sz.
Bérmentetlen levelek csak ismert kéztől fogadtatnak el.

HIRDETÉSEKET

és nyilvántartási közleményeket a kiadóhivatal
méréselt árjegyzék szerint számít.

Dugonics társaság.

Szeged, okt. 11.

Szeged város társadalmi életének becézett gyermeke hagyta el ma a bölcsőt, hogy helyet kérjen magának a világban. A gyermek neve: Dugonics társaság. Ma volt az ünnepi keresztelő, holnap már a munka következik. Az újszülött elindul útjára. Segitse az Isten.

Hogy a Dugonics András nevéről elnevezett irodalmi társaság mint nőtt meg ekkorára s hogy erősödött meg annyira, hogy a kik eddig szeretettel ringatták bölcsőjében, utra merik bocsátani, azt már sokizben elmondtuk. Hiven ecseteltük a fejlődés, erősülés minden fázisát s mi, az alföld írói örülünk legjobban annak, hogy a sok kételkedés és válságos állapot dacára, végre szívből üdvözölhetjük a már megalakult irodalmi intézményt. Hozta Isten s legyenek vele az emberek.

Ugy adatott meg számára az élet, hogy azok, akik szellemileg és anyagilag javára válhattak, összetették erejüket s azt mondták: legyen, mert szükség van rá. Egymásután hullottak ölébe az áldozatok s akik áldoztak érte, bizonyára hisznek is benne. Volt aztán egy erős, munkás kéz, amely összeszedte az eszmék mellé az anyagot is s buzgón fáradozott mind e mai napig, hogy végre fölmutathassa az eredményt.

Ez a fiatal, a megalakulás nehézségeinek pályájából kibontakozott Dugonics társaság.

A társaság nem megy nagyhangu ígérekkel, szájhóskodással s üres szó-lásformákkal a közönség elé. Szerény, mint a pályája kezdetén álló ifjú, aki munkával akar tért hódítani a világban. Fellelése önértetes, de nem kihívó, a maga elé tűzött cél nemes, de nem oly megmérhetetlen, a mivel meg ne tudna küzdeni. Megjelenése rokonszenves és kíváncsú, mert létele szükséges.

A szegedi Dugonics irodalmi társaság hivatva van arra, hogy új életet öntsön Szeged társadalmi életébe. Legyünk őszinték magunkkal szemben. Szeged társadalmi tevékenységének szüksége van egy kis új hangra, új vérre és erőre, amely fölpezsegjen benne. Sok, itt elő nem sorolható ok miatt a mi társadalmunk tulságosan csendes, majdnem blazirt, mintha már kiélte volna magát. Mintha fáradt lenne. Föl kell ébreszteni s erre alkalmas és hivatott erő az új irodalmi intézmény.

Ha valaki nagy hangon beszél, kételkedve hallgatjuk a szavait s bár

talán meg vagyunk győződve arról, hogy képes is arra, amit ígér, marad bennünk egy kis kételkedés az eredményekre nézve. Az önértetes szerénység olyan szükséges kelléke az első föllépésnek, mint az írásnak a betű. Így lépett föl a Dugonics-társaság s ennek köszönheti azt a rokonszenves fogadtatást, melyben részesült. Ha a közönség nem lenne meggyőződve arról, hogy szerény ígéreteit be is váltja a társaság, nem lelkesült és nem áldozott volna érte.

Pedig van itt sok és nagy munka. Szeged központját képezi egy olyan terrénumnak, melyet idegen elemek tartanak megszállva. Egy részük jó, másik roszakarattal, nemzetiségi intoleranciával van eltelve. Egy részük hódítható s megnyerhető azokkal a szép és erős eszközökkel, melyekkel egy tehetségekkel megáldott irodalmi társaság rendelkezik. Bizunk benne, hogy ilyen munkás tagokkal lesz megáldva a Dugonics-társaság s eleget tesz kötelességének a magyarosítás terén is. Maradjon azonban ez csak a jövőbe vetett bizalom s ne legyen program. Jobb így. Szébb lesz az, ha az ígéretnél többet vált be a társaság, mintha nagy ígéreteket tesz s keveset emel érvényre.

Hivatása a fiatal irodalmi társaságnak, hogy maga köré gyűjtve az alföldi irodalom erre méltó munkásait, hogy megteremtse egy a fővárosától független irodalmat, melynek a maga tekintélyével és méltóságával szerezze meg a tekintélyt és méltóságot is. Bizunk benne, hogy így lesz. Hivatva van a ma megalakult irodalmi társaság arra, hogy írókat neveljen az irodalom jóvoltára s ambíciót, lelkesültséget öntsön egyöntetű, önzetlen munkásságával azokba, akiket a sikertelenség útján elhagyott az erejük és hitük. Hivatva van a társaság arra, hogy megdöntse a közönség azon téves és ma már nagyon divatba jött nézetét, hogy az irodalomban ép úgy, mint a toalettkben csak az a jó termék, amit a fővárosban készítettek el, hogy a vidéki munkások dolgai élvezhetetlenek. Hivatva van a társaság arra, hogy úgy Szeged falai közt, mint a vidéken tiszteletet és becsülést szerezzen az irodalom teremtő munkáival s olyan piedesztálra állítsa céljait, amelyre csak elismeréssel lehet föltekinteni.

Nagy a hivatása, szépek a kötelességei.

Amint mi érezzük ezt, úgy bizonyára velünk, sőt nálunk ezerte inkább érzik azok, kik a Dugonics tár-

saságnak tagjai s erkölcsileg kötelezve vannak arra, hogy a mi bizalmunkat kiérdemelje, áldozatainkat megbecsülje tudja a társaság.

A mai alakuló ülés napján gondolja meg mindkét fél, hogy mire vállalkozott. Vessen számot magával a társaság is és a közönség is komolyan.

A társaság a mai napot a szegedi társadalom ünnepévé teheti munkával, szorgalommal, hanem erre nem elég a maga buzgalma.

Vállvetve kell haladnia vele egy uton a közönségnek is, mely ma már erkölcsileg kötelezve van arra, hogy nem hagyja el útjában a társaságot, mely a kezdet nehézségein áthaladva is küzdeni fog mindig, minthogy nálunk minden küzdelemre van teremve, ami irodalom.

Szép példák állanak előttünk. Az irodalmi egyesületek olyan kis magból nőttek föl nagyra, mint a milyent ma láttunk kitörni az anyaföldből, a társadalom talajából. Mi sem állja útját a Dugonics-társaságnak abban, hogy nagygyá és erőssé nőjön.

Hiszszük, hogy a társadalom nehéz útjában nem fogja elhagyni a társaságot s erős a hitünk, hogy a társaság megfogja érdemelni azt a bizalmat és rokonszenvet, melylyel már eddig is találkozott a társadalom részéről.

Bíróági kinevezések. Ő Felsége az igazságügyminiszter előterjesztésére kinevezte: Zsakó István gyulafehérvári törvényszéki elnököt a kolozsvári ítélő táblához bírónak; Igártó Sándor mármaroszigeti ügyészt a debreczeni törvényszékhez elnökké; Wiener Ferencz nagykanizsai törvényszéki aljegyzőt a perlaki járásbírószághoz albirónak.

A csödtörvény revíziója. A múlt évi igazságügyi költségvetés tárgyalásakor Szilágyi igazságügyminiszter többek közt kijelentette, hogy a csödtörvény revízióját is fölvetette a legközelebbi igazságügyi reformok sorába. Ez ígért beváltásokat a miniszter három, ez ügygel kapcsolatos törvénytervezetet dolgoztatott ki, melyek mint előadói tervezetek, a legközelebbi napokban fognak az ügyvédi kamaráknak, továbbá a kereskedelmi és iparkamaráknak véleményezés végett megküldetni. Mind a három tervezet hitelviszonyainak javítása és szilárdítása szempontjából egyaránt nagyfontosságú intézkedéseket tartalmaz és ha törvényekké lesznek, bizonyára megszüntetik majd ama, részben jogosult panaszokat, melyek a hitelezők érdekeinek megóvása szempontjából törvényhozásunk mai állása ellen tehetők és tétettek. Az említett tervezetek elsője 38. §-ban a fizetési képtelen adós vagyontát érintő jogcselekvényeknek csődön kívül való megtámasztásáról szól, tehát a kereskedői világ egy régóta hangzottatott óhaját valósítja meg. A másod-

dik tervezet „a fizetésbeszüntetésről és a csődön kívüli egyezségről” ugyancsak egy új intézményt készül hazánkban meghonosítani, a mennyiben a csődeljárás hosszas és költséges alakszerűségeinek mellőzésével lehetővé teszi a hitelezőknek egyenlő arányban kielégítését a fizetéseképtelen adós részéről, még pedig a bíróság közbejöttével. A harmadik tervezet a csődtörvény módosítását célozza, figyelembevételével a törvény tíz éves főállása óta szerzett tapasztalatoknak, pótolva egyes hiányokat, javítva a hibákat, de mindenütt különös tekintettel az eljárás egyszerűítésére. E tervezet 66. §-ból áll és egyebek közt szól a csőd nyitása és megszüntetése körüli tennivalók czélszerűbb szabályozásáról, a megítélési jog részletesebb körülírásával, a megítélési követelésének biztosításáról, a megítélési perek illetékeségéről (a csődt nyitó bírósághoz utasítva ezeket) a tőmeg gondnok számadásáról, a kényszer egységről, a kereskedelmi csőd intézményének a be nem jyezett kereskedőkre is kiterjesztéséről stb.

A Dugonics-társaság.

— A tisztválasztó közgyűlés. —

A mi házi tudós- és irodalmi társaságunk, melyre olyan régen várt Szeged közléte, ma kezébe vette és kibontotta a zászlót, amelynek szárnya alatt a kultúra ösvényén előre haladni, sikereket aratni akar. Ha az a hangulat, ami a kultúra kicsi, de jeles csapatát a mozgalom keletkezése óta a mai életbelépőig áthatotta, erővé változik, fog is a társaság sikereket aratni, föl is fog emelkedni nemes, szép hivatásának magaslataira.

A társaság mai gyűléseztén kiszemelte a vezető erőt, akiknek kezébe egyhangú elismeréssel és buzgalommal tette le a tisztségeket.

A pártoskodásnak, huzavonának, ami ilyen esetben gyakran nyilvánulni szokott, nem volt hangja, még egy kis villanyozó korteskedés se volt, nem pedig azért, mert a társaság bölcsen megtalálta a maga körében azokat a férfiakat, akiknek kezébe a vezetés gyepöljét bizalommal letehetette és akiknek munkásságához és ügyszeretetéhez a legnagyobb reményeket kötheti.

A legmelegebben üdvözljük a társaságot a választásért, hogy az elnöki tisztséget dr. Lázár György h. polgármesternek nyújtotta át osztatlan tisztelettel és elismeréssel. Szeged kiváló képzettségű kulturszenátora megmutatta, hogy megilleti a vezérszerep az intézmény élén, megilleti őt nemcsak állását illetőleg, amely minőségben a társaság védnökét, Szeged városát is képviseli, hanem előkelő szellemi képzettségénél és tudásánál fogva is.

Ép ilyen szerencsésen választotta ki a sorból a társaság alelnökét: Reizner Jánost is. Az országos nevű történetíró érdemei sokkal ismertebbek, semhogy azokat felsorolnunk kellene. Az ő munkássága egyik legnagyobb ereje lesz a tudományos társaságnak. Az az elismerés, amit a választó gyűlés nyújtott neki, úgy hisszük, meg is fogja változtatni abbeli elhatározását, hogy tisztséget nem hajlandó vállalni. Az ügy érdeke kívánja, hogy ő egyike legyen a társaság vezető férfiainak.

Hivatott, munkás kezekre bízta a társaság ügyosztályainak vezetését is. Az irodalmi szakosztály a maga elnökévé a szegedi írógárda elsejét, dr. Lipcsey Ádámot, a „Szegedi Híradó” szerkesztőjét választotta, míg a tudományos szakosztály nem kevésbé

érdemes vezetőt szemelt ki magának Magyar Gábor főgymnasiunai igazgató személyében.

Érdem szerint választott a társaság, mikor a főtitkári töllet a szegedi hírlapirodalom egyik jeles, szorgalmas tagjának, Békefi Antal írónak, lapunk főmunkatársának nyújtotta át. A szakosztályok titkári tisztségei hasonlóképen érdemes kezébe jutottak: az irodalmi szakosztály titkára Kemeche János író, a Szegedi Híradó munkatársa, a tudományos szakosztály titkára pedig Kiss Lajos tanár ismert történetíró.

Szavazásra csak az igazgató tanács választása került. Nagy szótöbbséggel megválasztottak az igazgató-tanács tagjaiul: Ivánkovits János, Káplány Géza, Kulinyi Zsigmond és Kovács János.

És ezzel megalakult a szép jövődjü társaság tisztkara, melynek munkásságától és ügybuzgalmától függ a — siker.

Az alakuló és tisztválasztó közgyűlés délután fél 5 órakor vette kezdetét. A társaság szegedi tagjai csaknem teljes számban megjelentek: dr. Lázár György, Magyar Gábor, Kulinyi Zsigmond, dr. Lipcsey Ádám, Reizner János, Nagy János, Szabó Mihály, Kiss Lajos, Varga Ferencz, Kovács ev. János, Csonka Ferencz, Tóth Antal, Irányi Dezső, Várady Károly, Zvér Endre, Káplány Géza, Cserey Zsigmond, Vass Mátyás, Békefi Antal.

Dr. Lázár György ideiglenes elnök szép megnyitó beszéddel üdvözölte a társaság megjelent tagjait, ami után a távollevő ideiglenes titkár helyett Békefi Antalt kérte föl a jegyzőkönyv vezetésére.

Nagy érdeklődéssel hallgatta meg a közgyűlés az elnök előterjesztéseit. Több kimaradást mentő levél olvastatott föl bevezetőül, ezek közt Kiss János, a Szent-István társulat igazgatójának levele, ki alapító tagul is belépett és száz forintot küldött. Zajos éljenzéssel fogadta a közgyűlés Tisza Lajos gróf ismert üdvözlő levelét, amely szerint tudvalevőleg a nemes gróf 1000 frt alapítványt tett. Elnök beszámolót tart ezután az előkészítő hetes bizottság befejezett dolgairól, az alapító és pártoló tagok gyűjtésének eddigi eredményéről. A társaság éljenzéssel köszönetet mond minden egyes alapító tag nevének a fölolvastatásánál az áldozatkésztséget.

Az alapító tagok száma eddig 9, a pártoló tagoké 96. Alapító tagok: Németh József püspök, Tisza Lajos gróf, Kállay Albert főispán, Kiss János, a Szent-István társulat igazgatója, Weiner Miksa, dr. Lázár György, dr. Gyuricza Sándor, Endrényi Lajos és dr. Palmay Dezső. A pártolás elég szép volna. A pártoló tagok száma jelentékenyebb lesz, mert még az izek nagy része kint van.

A nemes városnak is harsány éljenzéssel köszönte meg a társaság a jóindulatát, hogy mint védnöke, mindjárt bevezetésül az első évre 1000 forintot szavazott meg a céljaira.

Mielőtt a tisztválasztásra került volna a sor, az elnök bemutatta a társaság jelenlegi rendes tagjainak névsorát.

A Dugonics-társaságnak e- időszerint 39 tagja van — a következők:

Reizner János, Kovács János, Tóth Antal, dr. Lipcsey Ádám, Kulinyi Zsigmond, Papp János, Magyar Gábor, Kiss Lajos, Csonka

Ferencz, Békefi Antal, Löw Immanuel, Ivánkovits János, Nagy János, Vass Mátyás, Thoma József, Szabó Mihály, Várady Károly, Káplány Géza, Kemeche János, Hoffer Endre, Kovács ev. János, Zvér Endre, Tergina Gyula, dr. Cserey Zsigmond, dr. Lázár György, Kálmány Lajos, Szeremlei Samu, Pósa Lajos, Szűcs Mihály, Varga Ferencz, dr. Kiss János, Czobor Béla, Karkecz Alajos, Szekrényi Lajos, Palotás Fausztin, Sebők Zsigmond, Irányi Dezső, Zsilinszky Mihály, Milkó Izidor.

A választás.

Az előkészítő munka beszámolója után Lázár ideiglenes elnök megtartotta szép lelépő beszédét, köszönetet mondva a bizalomért, kijelentette, hogy im, következik a nagy aktus: a választás. Megéljenzték a derék elnököt, aki csak pár pillanatra engedte át helyét a korelmőknek, Varga Ferencz, „Szeged története” szerzőjének.

Mert rövidesen, hogy a tisztelt korelnök elmondta a mondókáját, felhangzott: Éljen Lázár György elnök!

S alig hangzottak el Lipcsey Ádám lelkes szavai dr. Lázár nevét emlegetve, a Dugonics-társaság megválasztott elnöke, dr. Lázár György, ott ült azon a diszes helyen, mely őt megillette.

Nagyon szerény, de annál bensőbb és lelkesebb volt rövid elnöki beszéde.

Igy mondta többek közt: Meg van győződve, hogy a közgyűlés akkor, amikor a társaság élére állítja, csak egy nobilis kötelességet akar teljesíteni vele, mint ama város kulturügyének vezetőjével szemben, amely a társaság védnökségét elfogadta és támogatását biztosította. Rendkívül jó benyomást tett a beszéd, melyet az elnök azal végzett: elfogadja az elnökséget azon óhajással, hogy az együttes, összetartó munkássággal és ügybuzgalommal sikerüljön Szeged előkelő kultur-társaságának szép céljait elérni, amiben ő egész lelkével fogja támogatni és vezetni a társaságot. (Éljenzés.)

Tovább vezeti ezután a választást.

Dr. Lipcsey Ádám állott föl ismét és rövid, elismeréstől áradó szavakkal ajánlotta az alelnöki tisztségre Reizner Jánost.

Az az egyhangú éljenzés, ami következett, azt jelentette, hogy már meg is van választva.

Reizner János azonban abban a kellemtlenül ható meglepetésben részesítette a választó közgyűlést, hogy egy igen ékes beszéd kíséretében hirtelenében le is mondott. Vagyis kijelentette általános sajnálkozásra, hogy ő viszonyainál fogva csak közkatónája kívánna lenni a társaságnak és így az alelnökséget nem fogadhatja el.

A közgyűlés azonban nem tágitott.

Az elnöknek meghatalmazást adott, hogy Reiznert kérje föl szándékának megváltoztatására, hogy maradjon. El is mondta ezt az elnök, de Reizner újból kijelentette, hogy nem vállal tisztséget. Az lett a dolog vége, hogy mivel a Dugonics-társaságnak Reizner alelnökségére szüksége van, nem fogadta el a közgyűlés a lemondást azon reményben, hogy Reizner János az ügy érdekében meg lesz nyerhető.

Kitűzte most az elnök a főtitkári állás betöltését.

A kijelölt konferencia megbízását híven teljesítendő, a közgyűlés kikiáltó szónoka, Lipcsey Ádám mutatta be ékesítő szavakkal az egyetlen jelöltet: Békefi

Antalt, lapunk főmunkatársát. Egyhangu éljenzéssel választották meg.

Békefi Antal főtitkár rövid beszédben mondott köszönetet a nagybecsű bizalomért. Amennyire érezni tudja a kiváló megtiszteltetés értékét, ép annyi becsvényt és erőt érez arra, hogy a reá ruházott kötelességeknek hiven megfeleljen.

A pénztárnok és az ügyész megválasztása jött volna most, de mivel ezek a tisztségek az alapító tagok sorából lesznek betöltve, a választás későbbre halasztatott.

Reizner János indítványára elhatározta ezután a közgyűlés, hogy nyomban megszervezi a szakosztályokat is, amelyek a maguk elnökeit és titkárait megválasszák.

Dr. Lázár elnök bemutatta a tudományos és szépirodalmi szakosztályok tagjainak névsorát, ahogy azok osztályozva lettek.

A tudományos szakosztály tagjai:

Reizner János, Tóth Antal, Kulinyi Zsigmond, Magyar Gábor, Kiss Lajos, Csönka Ferencz, dr. Löw Immanuel, Ivánkovics János, Nagy János, Vass Mátyás, Thomay József, Szabó Mihály, Káplány Géza, Hoffer Endre, Zvér Endre, dr. Tergina Gyula, Szűcs Mihály, Varga Ferencz, dr. Kiss János, dr. Czobor Béla, Karkecz Alajos, Zsilinszky Mihály, és Szeremley Sámuel.

A szépirodalmi szakosztály tagjai:

Pósa Lajos, Sebők Zsigmond, dr. Lipcsey Ádám, Békefi Antal, Kemechey Jenő, Palotás Fausztin, Milkó Izidor, Irányi Dezső, Kálmány Lajos, Kovács ev. János, Szekrényi Lajos, Kovács János, Pap János, dr. Cserey Zsigmond.

A szakosztályok az elnök és titkár kijelölés végett néhány perczre különváltak. Mindegyiknek meg voltak már a maga emberei.

Az elnök csakhamar jelezte, hogy a szépirodalmi szakosztály elnöke: Lipcsey Ádám, titkára Kemechey Jenő, a tudományos szakosztály elnöke: Magyar Gábor, titkára Kiss Lajos. Zajos éljenzés követte a választás eredményének kihirdetését.

Még csak az igazgató tanács van hátra és együtt van a társaság vezetősége. De itt már szavazásra került a sor. Kétféle lista is volt. Egyhangu szavazattal megválasztották az igazgatótanácsba: Ivánkovics János és Kulinyi Zsigmond, szótöbbséggel Káplány Géza és Kovács János.

Tömör éljenzés csattantotta el a választás illetlen végét.

A Dugonics-ünnepély.

Dr. Lázár elnök fölvetette végül a tervezett Dugonics-ünnepély rendezésének ügyét. Ajánlatosnak tartotta, hogy az ünnepély, mely egyúttal a társaság megnyitója lesz, halasztásuk el 23-ikáról továbbra — a kolerás állapotok miatt.

A közgyűlés elfogadta az indítványt és megbizta az igazgató tanácsot, hogy az ünnepély rendezését előkészítvén, annak megtartását alkalmas időre tűzze majd ki.

A kolera Szegeden.

— A járvány-bizottság mai ülése. —

— okt. 11.

A járvány-bizottság mai ülésében dr. Lázár György b. polgármester más téren való hivatalos elfoglaltsága miatt Rainer József főkapitány elnökölt. Az előadói tisztelet dr. Faragó Ödön főorvos teljesítette, a jegyzőkönyv vezetésével Gaál Endre osztályjegyző lett megbízva. Jelen voltak: dr. Andrásy, dr. Aigner, dr. Regdon, dr. Kovács, dr. Köhegyi, dr. Gold-

schmidt, dr. Singer, dr. Eisenstein, dr. Spitzer és dr. Schreiber kerületi és magánorvosok. Lingsch ezredorvos, Kovács Albert, Csikós József bizottsági tagok.

Dr. Faragó Ödön jelenti, hogy tegnap déli tizenkét órától ma délig nem fordult elő koleragyanus megbetegedés. Egy beteget bejelentettek ugyan tegnap este s ezt el is szállították a Kossuth Lajos sugárúti járványkórházba, hanem ez dr. Cserey Zsigmond kerületi orvos jelentése szerint gyomorhurut és nem koleragyanus. Egyzersmind a több oldalról fölmerült kérdésekre vonatkozólag kijelenti a főorvos, hogy a vásár-betiltás csupán a mostani országos vásárra szorítkozott s a heti- és napipaczok zavartalanul folynak, minthogy a piacok minden reggel dezinficiáltak. Kérdést intéz a főorvos dr. Regdon Károly börtönorvoshoz, hogy nem tartja-e szükségesnek az iskolák bezárására nézve kiadott határozatot a börtönben levő iskolára is kiterjeszteni.

Dr. Regdon Károly ezt nem tartja szükségesnek, minthogy a börtön egy a külvilágtól teljesen elzárt terület s a legszélesebb körű óvintézkedések megvannak téve arra, hogy a járvány át ne lépje a küszöböt.

Ezután elnök, minthogy több tárgy nem volt, az ülést bezárta.

Újabb megbetegedések.

Említettük már ma, hogy tegnap a báró-Jósika-utca 22. számú házából beszállítottak a megfigyelő kórházba egy cselédeleányt.

A koleragyanus 18 éves német cselédeleány Riemer Erzsébet, mint ma kitűnt, nem kolerás. A betegsége egyszerű gyomorhurut.

A megfigyelő kórházban levő két régebbi beteg állapota javul.

Ma délből a felsővárosi makkos-erdő soron támadt nagy ribillió. A várvsházáról hívták az inspekciós orvost Széll György földműves kis fiához. Azt mondták, hogy kolerás. A kis gyermek már két hónap óta szenved hasmenésben s betegsége, amely ma erősebben kitört rajta, nem más, mint krónikus bélhurut.

Délután újra történt koleragyanus megbetegedés, még pedig ezuttal a városi köz-kórházban.

Nagy Lajos 36 éves nős, esaládus betegápoló, amint a délebédjét megette, hirtelen rosszul lett. Összerogyott a szobában, hasmenés és lábgöres fogta el. Dr. Berger kórházi orvos a beteget azonnal átszállította a megfigyelő kórházba, míg a városi köz-kórházban újra gondosan dezinficiáltak mindent.

Rendőri intézkedések.

A rendőrség folytatta ma a házak vizsgálatát. Sok helyen talált valóban bűnös mulasztást s az ilyen házak tulajdonosait erősen megbírságojják. Ismételten figyelmeztetjük a háztulajdonosokat, hogy a bírságolás ezuttal nem a kihágási, hanem az egészségügyi törvény alapján történnek, amely pedig 300 frt pénzbírságot s egy havi fogságot ró ki az ellene vétőkre.

A városrészi rendőrségek által elrendelt fertőtlenítés és dezinficiálás felülvizsgálatával Rainer főkapitány megbizta az első kerületben Koczor alkapitányt, a másodikban Taschler alkapitányt, a harmadik-

ban Szűcs rendőrségi jegyzőt, a negyedikben Kovács tűzoltóparancsnokot, az ötödikben Gaál iparhatósági jegyzőt.

A rókusi rendőrség a Kossuth Lajos-sugárúti 113. sz. ház souterainjéből kitelepítette a lakókat.

A panaszok és a rendőrség.

Többfelől hallottuk megnyilatkozni azt a panaszt, hogy a közönség által hirlapilag nyilvánosságra hozott sérelmeket a rendőrség nem orvosolja.

Erre vonatkozólag a főkapitány azt mondja, hogy azonnal és első sorban foglalkoznak e panaszokkal, úgy hogy a délelőtti rendőri rapportnál a reggeli lapban megjelent panaszról már referálnak a rendőrtisztek.

Hogy védekezzünk a kolera ellen.

A budapesti mentő egyesület népies hangú füzetet adott ki, amelyben röviden elmondja a kolera elleni védekezés tizparancsolatait.

E hasznos utmutatásokból közöljük a következő védekezési szabályokat:

A lakó szobában.

1. Tartsunk tisztaságot!
2. Töröljük föl a padlót s locsoljuk napjában többször carbolvizzel.
3. A kilencseket mossuk meg carbolvizzel.
4. Sokat szellőztessünk.
5. Ne fogadjunk látogatásokat.
6. Ne érintsünk, fogdossunk feleslegesen semmit sem.
7. Gyermekeinket ne engedjük idegekkel közlekedni.

As ebédlőben.

1. evés előtt kezeinket megmossuk.
2. Szájunkat öblítsük ki borral, ezitromos vagy ecetes vízzel.
3. Az ételek kézzel érintésétől lehetőleg tartózkodjunk.
4. Minél kevesebb evőeszközt használjunk, a használtakat mossuk le.
5. Szájkendő és abrosz mindig tiszta legyen.
6. A kenyeret egy személy kezelje.
7. Fedjük be az ételeket s óvjuk a legyek s más rovarok belépésétől.

A konyhában.

1. Feltétlen tisztaság, sűrű szellőztetés.
2. Padló napjában többször fölmosandó.
3. A szakács többször mossa meg a kezét, törülésre csak száraz meleg kendőt használjon.
4. Minél kevesebb edény piszkolódjon.
5. Csak főtt vagy sült ételek készíttessenek.
6. Kora reggel készítsék el a forrált viz a főzéshez.
7. A vízvezeteki csapot nappal zárva kell tartani s fövetlen vizet egyáltalán ne használjunk.

Általános szabályok.

1. Az óvintézkedések ne felületesen, de pontosan tétessenek meg.
2. Rendes életet kezdjünk.
3. Ne együnk gyomorrontó éledeleket és ne igyunk sok vizet.
4. Ami a beteggel érintkezésbe jön, azt dezinficiáljuk.
5. Ha rosszul érezzük magunkat avagy hasmenésünk van, azonnal fekdüdjünk le s hívassunk orvost.

Legújabb.

— okt. 12. reggel 4 óra.

Éjfélután két óráig a központi rendőrséghez berendelt orvosoknak kétszer akadt dolga.

Este a b.-Jósika-utczában betegült meg egy Lengyel Éva nevű cseléd. Ezt a gazdája fölküldte a városházára s a maga

lában járó marodeurön konstatálták az orvosok, hogy a baja egyszerű gyomorhurut.

Ugyanez a procezzus történt meg éjjelután egy napszamos emberrel.

Éjjeli tizenkét órákor pedig a Margit-utczában rosszul lett egy 9 hónapos gyermek. Atyja szaladt föl az inspekcziós orvoshoz, ki kimenve konstatálta, hogy a csecsemő rosszullete semmi összeköttetésben sem áll a kolerával, csupán a nehéz fogzás következménye.

Egyéb baj nem történt.

Koleragyanus beteget egész éjjel nem jelentettek be az inspekcziós orvosoknak.

Egyéves önkénteseink Temesvárt.

— Kérés a katonákhoz. —

Szeged, okt. 10.

Katonai regula, hogy csak abban a városban nyitnak önkénteseket kiképző tanfolyamot, melyben legalább huszat tesz ki az egyéves önkéntesek létszáma. A Szegeden állomásozó 83-ik ezred önkéntesei, mikor bevonultak nem voltak huszan, át kellett őket helyezni Temesvárra. A létszám azonban időközben kiegészült, sőt az előirt számot egygyel meg is haladta, a szegedi önkéntesek Temesvárra most már 21-en vannak. A fiuknak persze semmi bajuk a szomszéd városban, ahol a katonai élet egészen vígan folyik, de annál nagyobb azoknak a baja, akik hat hónapon keresztül elemőzsiával meg egyetmással kénytelenek ellátni őket, akik tudvalevőleg nem igen takarékoskodnak és gavallérosan szeretik fönntartani az uniformis tisztességét.

Hat hónap nem valami rövid idő, fejünkint olyan bizonyos hatszáz forintnyi fölösleges kiadást okoz, mint egy krajczárt, nagyon megérzik ezt azok, kiknek a kasszája sanyli a fiuk ellátását.

Még a katonai szabályok szigora áthidalhatlan akadályát képezte az itthon maradásnak, kénytelen kellett bele kellett abba nyugodni, de most, hogy a létszám már megengedné az önkéntesek kiképzését itthon is, bizony fokozottan nehéz az illető szülőknél Temesvárra küldeni az öt pecsétes leveleket.

A 83-ik ezred dolgainak derék intézői, kik Szeged közönségével a legszebb egyetértésben és kiváló tapintatossággal érintkeznek úgy a közélet terén, mint a magánélet minden mozzanatában, bizonyára átértik azt a méltányosságot is, mely ebben az esetben a szegedi érdekelteket megilleti.

Nagy különbséget tesz az minden tekintetben, a hadköteles fiu egyéni életére úgy, mint családjának anyagi viszonyaira, sőt az elérhető eredményre is, ha az önkéntességi évről különösen első felét itthon tölthetik el.

Itthon aránylag csekély terhet rónak családjuk vállára, külső megjelenésük, egyéni és katonai becsvágyuk szempontjából pedig még előnyösebb a helyzet, mint az idegen városban. Szolgálati szempontból is sok indok szól a mellett, hogy a hadsereg intelligenciájának szaporítására szánt egyéves önkéntes legénység lehetőleg itthon nyerje első kiképzését.

Számtalan indok szól a mellett, hogy az egyéves önkéntesek lehetőleg itthon képeztesse ki és erre a katonai szabályok is különös tekintettel vannak akkor, mikor

rendelik: hogy mihelyt legalább 20 önkéntes van egy helyen, kiképzetésükről ott lehet gondoskodni, s csak ha a létszám ennny nem volna, kell őket más alkalmas helyre átküldeni kiképzés végett.

A 83-ik ezred tisztikara mindig előzeny is volt Szeged közönségével szemben s az önkéntes legénység kiképzését teljesen megnyugvással sikeresnek és alaposnak lehet tekinteni, ha ezt az itt jeles katonáknak és kiválóan képzett tiszteknek ismert férfiak teljesítik.

Nem kicsinyes okok, komoly megfontolásra érdemes és jelentőségteljes érvek kívánják, hogy a szegedi fiuk Temesvárra most már hazahivassanak, s úgy értesítsenek bennünket, hogy az ezred parancsnoka, ki közönségünkkel szemben állandóan gavallérosan szokott cselekedni, a Temesvárra küldött fiuk visszahívását illetőleg készséggel teszi meg már legközelebb a lépéseket.

Ujdonságok.

— okt. 11.

Tájékoztató.

Október 13. Középítészeti tanács ülése d. u. 4 órákor.

Okt. 15. Vasuti alkalmazottak szüreti ünnepélye (a Tisza-szállodában).

Okt. 15. A szegedi dalárda tánc- és dalestélye az Európa éttermében).

— Egy szegedi író az akadémián. Harmadik eset ez már egy-két év alatt, hogy szegedi író kitüntetéshez jut a magyar tudományos akadémián. Csak tavaly nyert pályadíjat az akadémián Kiss Lajos realiskolai tanár történeti munkájával, most ugyancsak a tudós társaság hadtudományi bizottsága tüntetett ki egy szegedi író. Czimer Károly, a szegedi felsőbb leányiskola képzett fiatal igazgatója nyert pályadíjat Temesvár megvétele 1552-ben című történeti munkájával, melyet a tudományos akadémia hadtudományi bizottsága f. hó 3-án jutalmazott meg 300 frank arannyal. A szerzőt ma értesítették hivatalosan a kitüntetéséről.

— Halálozás. A szegedi 3-ik honvédezred tisztikarát súlyos csapás érte ma egy bajtársuk elhunytával. Baróthi Vichai Alajos m. kir. honvédhuzár százados, a lovassági tanfolyam tanára, ma szívszélhűdésben hirtelen elhunyt. A derék, javakorbéli főtiszt halálát a következő gyászlap jelenti: A m. kir. szegedi 3-ik honvédhuzárezred tisztikara szomorodott szívvel tudatja, hogy baróthi Vichai Alajos százados, pótcsoport parancsnok, a katonai érdemkereszt stb. stb. tulajdonosa, a szolgálatban utolsó lehellenig hű katona, a szeretett bajtárs f. évi október 11-én szívszélhűdésben — mindnyájunk fájdalomra — hirtelen elhalálozott.

— Erdőirtás szőlőtelepek részére. A közigazgatási bizottság erdészeti albizottsága nemrég a földművelésügyi minisztérium engedélyét kérte arra nézve, hogy az állami kezelés alatt álló szegedi erdőkből egy részt szőlőtelepítés céljaira kiirthasson. A minisztérium ma irt le, azt tudatva, hogy ebben az ügyben érdemlegesen csak akkor intézkedik, ha a belügyminiszter a városi vagyon ilyen elidegenítésébe már beleszavazott.

— A kereskedelmi és iparkamara holnap (szerdán) d. u. 4. és fél órákor tartja meg okt. havi teljes ülést.

— Mindenki a maga háza előtt söpörjön. A köztisztasági vállalkozó úgy látszik, azt a bölcsességet, mely ebben a jó magyar közmondásban rejlik, föltétlenül elismeri és egy cseppet sem igyekszik a más háza előtt

seperni, holott — úgy tudjuk, talán valamikis sállarium is jár neki azért, hogy a mások háza tájékát tisztára söpörtesse. Sokan azt is rebesgetik, hogy járvány idején — kivételesen, — a város egész területét kellene tisztán tartatnia, ha máskor ez a kötelessége csak a Széchenyi-térre látszik is szorítkozottnak. Ám nem panaszkodik a lakosság valami különös tisztaság miatt és a közönség körében a legnagyobb megbotrányozás szavai hallhatók, melyek erélyesebb, komolyabb intézkedésre hívják föl a főkapitányt. A köztisztaságra most a szoktnál nagyobb figyelmet kell fordítani és követelheti a lakosság, hogy a köztisztasági vállalkozóval ismertessék meg nyomtatékosan a szerződéses kötelességet.

— Megölte a szőlőmalom. Farkas János dorosmai tanyai molnárlegény gondatlanságból okozott emberöléssel vádolva állott ma a fenyítő törvényszék előtt. A nyáron a kezelése alatt álló szőlőmalom vitorlája megölte négy éves Viktor nevű leányát, míg ő pár száz lépésre távozott onnan. Fölkapta a levegőbe s onnan ledobta a földre, hogy a kis leány azonnal kiszenvadott. Kitünt, hogy az apa többször figyelmeztette a gyermeket, hogy ne menjenek közel a vitorlákhöz. A törvényszék a vád alól fölmentette Farkas Jánost.

— A szegedi Lloyd-társaság Lichtenberg Mór elnöke alatt ma választmányi ülést tartott, melyen Békefi Antalt, lapunk főmunkatársát a társulat titkárának megválasztották. Az új titkár a választás eredményéről hivatalosan értesítették.

— Kitüntetett szegedi pályamunka. A magy. tudományos akadémia hadtörténelmi bizottsága a folyó évre 300 frank jutalommal hirdetett pályázat eredménye fölött október 3-án tartott ülésében döntött. A pályadíjat „Temesvár megvétele 1552-ben” című pályaműnek ítélte oda, melynek szerzője Czinner Károly szegedi felsőbb leányiskolai igazgató. A jutalomra érdemesnek ítélt mű a bizottság folyóiratában, a Hadtörténelmi Közlönyben fog megjelenni.

— A kenderfonógyár ujjaépítése. Emlegettük már, hogy a leégett kenderfonógyár igazgatósága kérvényt adott be a tanácsnak, melyben a gyár ujjaépítésénél az eredeti tervtől eltérőleg néhány változást kért engedélyezni. A tanács Scheer Simon városi építész-mérnöknek adta ki a kérelmet véleményezés végett, ki ma véleményében a változtatásokat megengedhetőknak tartja. E szerint a gyár a karda épületet a kertész-utczai oldalról a rigó-utczai oldalra helyezi át s a régi karda épületet javító műhelylyé alakíttatja s az épületre a tervezett bádogtető helyett lapos csementtetőt alkalmaz s olyan apró változásokat eszközöl ezen kívül az építésben, amelyek semmi tekintetben sem eshetnek kifogás alá. Más-ként áll azonban a dolog a gyári vizek levezetésének kérdésében. A gyár ugyanis nem hajlandó területén kívül a csatornát építeni, azt tartván, hogy az a város kötelessége. A város ellenkező véleményen van. A gyár hallani se akarva arról, hogy a csatornát a gyáron kívül is kiépítse, jóakaratu tanácsot ad a tanácsnak, azt mondván, hogy ne a Zoltán-utczán keresztül a kálvária-utczáig építsen csatornát a gyár vizeinek levezetésére, hanem a kertész-utczán keresztül, a Margit-utczai vezetékebe építse ki a csatornát. Ezen pontra a mérnöki jelentés a következőket mondja:

Azon újabb véleményre vonatkozással, hogy a gyár vizei ne a Zoltán-utczán keresztül a kálvária-utczai csatornába, hanem a kertész-utczán és a nagy köruton keresztül a Margit-utczai csatornába vezetéssek, tisztelettel jelentjük, miszerint e tervzet egyrészt a Margit-utczai csatorna fenekének a gyári csatorna fenekénél való magasabb helyzete miatt technikai okból keresztül nem vihető,

másrészt e tervezet Szeged város általános csatornázásánál felállított irányelvekbe ütközik. A nagy körut ugyanis esetleges árvíz esetén elsőrangú vízvédelmi vonal, melynek helye sem köz-, még kevésbé magán csatorna-vonal által át nem építhető még zárlatok alkalmazásával sem. — A kálváriai csatornának a nagy köruton keresztül történt építése csak kivételes és ideiglenes jellegű, míg ugyanis a III. ép. kerületi utcák csatornáinak vizét levezetni hivatott III. kerületi főgyűjtő csatorna ki lesz építve. — Oly csatorna tehát, mely egy a III. ép. kerületben levő utca vizét a II. ép. kerület báró-Jósika-utcai főgyűjtőjébe a nagy körutat keresztül szelőleg levezetné, az imént kifejtett okoknál fogva meg nem engedhető. A csatorna kérdés tehát mindezeig megoldatlanul áll. — Egyebekben az építkezés szépen halad s a gyár igazgatósága hiszi, hogy hat hó alatt újra megkezdhetik a munkát a gyárban.

— **Rabbi mint tanár.** Dr. Venetianer Lajos somogy-csurgói rabbi az ottani főgymnasium igazgató tanácsának fölterjesztésére a felső osztályokban megüresedett német nyelv és irodalom tanszékére nevezte ki a közoktatásügyi miniszter.

— **Az elfogott postamester.** A szegedi rendőrség által letartóztatott osztrák posta-mester ma is megmaradt azon állítása mellett, hogy nem bűnös abban, amivel vádolják. Nem sikkasztó s nem szökevény. Kolár Ferencz állításai néha úgy látszik, nem felelnek meg a valóságnak, néha azonban mintha igaza volna. Miután neki magának 700 forintnál nagyobb kaucziója van letéve, érthetetlen, hogy miért szökött volna meg ekkora összeggel. Azonfelül a letartóztatott osztrák postatiszt atyja, akivel jó viszonyban él, meglehetősen anyagi viszonyok között él, amennyiben 40—50,000 forintnyi vagyon fölött rendelkezik. Kolár azt mondja, hogy az ellene kiadott elfogatási parancs tévedésen alapul s elszámolási hibák folytán nem találják a hluboschi postahivatal jelenlegi vezetői azt a hétszáz forintot, amelynek az elikkasztásával őt vádolják. Azt mondja, ha szökevény volna, nem szökött volna idegen országba osztrák postatiszt egyenruhában. Ugy látszik, Kolár szénája nincs egészen rendben, de valószínű, hogy ennek az embernek a kijátszása valami szerelmi viszonyból áll összeköttetésben. A rendőrség a pribrami törvényszék rendeletéhez képest a letartóztatott postamestert átadta a királyi ügyészségnek, amely az elszállításról gondoskodni fog.

— **Elhunyt kereskedő.** Popper Mór szegedi kereskedő, a „Popper testvérek” cég tagja, ma reggel elhunyt. Temetése holnap délután 3/4 órákor lesz a Rudolf-terti Ferencsevits-féle házból.

— **Egy lövöldöző szerelmes.** A fenyítő törvényszéknél ma hirdették ki a kuria ítéletét Nagyiván Gyula szegedi molnárlegény előtt, aki két revolverlövessel megsebesítette a nyáron Sperlágh dorozsmaitanyai tanítót. Nagyiván elvált neje Sperlághnál volt gazdasszonyi minőségben alkalmazva. A nejétől elhagyott férj e miatt volt dühös a tanítóra, akit fegyveresen támadott meg tanyai lakásán. Sperlágh két hónapig fekvő a sebesülések következtében a szegedi közkórházban. A törvényszék s a kir. tábla Nagyivánt hat évi fegyházra ítélte, melyet a kuria négy évre szállított le s a vizsgálati fogság által hét hónapot kitöltöttnek vett.

— **Kicsi halott.** Politzer Vilmost és nejét súlyos csapás érte: 10 éves kis leánykájuk, Erzsikének elhunytával. A drága kis halottat holnap délután 3 és fél órákor temetik.

— **Farkas Menyhért relikviák.** Semmi sem bizonyítja jobban korunk fenekelt gondolkodását, mint az a kegyelet, amelyvel a nagyok emlékének adózik. Sőt ezt a kegyeletet átvisszik az emberről mindazokra az élő és holt tárgyakra is, amelyek valaha a nagy férfi birtokában voltak. Az ilyen kegyeletnek bő alkalma lesz megnyilatkozni e hó 15-én délután fél 3 órákor Budapesten, az alkotmány-utczában, a törvényszéki épület árverési termében, ahol — mint a hivatalos lap közlése — Farkas Menyhértnak, a szegedi csillagbörtönben ülő temesvári lutrikirálynak lefoglalt arany- és ezüstművei s egyéb ingóságai a legtöbbet ígérőnek, készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni. Hogy a Farkas Menyhért relikviák után érdeklődőknek némi fölvilágosítással szolgáljunk az iránt is, hogy milyen rendeltetése lesz annak a pénznek, amely az árverésből befoly, hát egész komolyan ismételjük azt, amit a Budapesti Közlöny kötelességszerű hivatalos komolysággal elmond. E szerint a 647 forint 55 krra becsült ingóságokért az árverésen befolyó pénznek az a része, mely az osztrák cs. kir. kincstár 476,000 frtnyi követelése és járulékai fedezése után fennmarad, a felülfoglaltatott követeléseink kielégítésére lesz fordítva. Ugy látszik, hogy a felülfoglaltok számításnak a lutrinének kegyeletére, noha nem hisszük, hogy 674 frt 55 krra becsült ingóságok az osztrák cs. kir. kincstár 476,000 frtnyi követelését és járulékait és a felülfoglaltatott követelését fedezni fogja. — Ha csak a kegyelet nem fog olyan mértékben megnyilatkozni, mint a Farkas Menyhért lutriszerencséje.

— **Kettős veszedelem.** Pista cigány hazajött Budapestről. Amint a vonatról leszáll, találkozik egy ismerőssel.

— Jó napot Pista.

— Jó napot. Honnan?

— Budapestről jövök, kitérek a mindinkább terjedő járvány-veszedelem elől.

— Hisz Szegeden is itt a kolera.

— Mindegy, ha már csufosan kell elveszni, akkor inkább Szegeden, mint Budapesten.

— Jó napot.

— Jó napot.

Indul hazafelé, hóna alatt a hegedű, mint aki jól végezte dolgát, fűtyörészve sétál hazáig.

Otthon a felesége várja. Sok lehetett már a Pista rovásán, mert nem valami békés hangok hallatszottak ki az ablakon. Kopognak az ajtón.

— Szabad.

Egy teljesen felszerelt fegyveres rendőr lép a szobába, kíséri egy gyanús külsejű ur.

— Itt lakik Dankó Pista?

— Ép a fejét mosom az istenadtának — szól az asszony meghökkenve — tessék beljebb kerülni.

Ezzel a derék muzsikust, ki a vasutnál megszökött a desinfekció elől, ellátták az isten karbolas áldásával — mire keseredetten monologizált:

— No more, most kerültél igazi csávába.

— **Rablás az országuton.** Obreszna és Jász községek között történt meg a legújabb délvidéki bűn, egy asszony kirablása. Bolonyi Julea jászi menyecskét Czigoró Tamás, amint az országuton haladt, megtámadta, két társával föltették a kocsijukra s ott kirabolták. A csendőrség elfogta a tetteseket.

— **Egy agitátor halála.** Petreszku Miklós remetei gör. kel. román lelkész, ki három év előtt nyilvánosan imádkozott a remetei templomban, hogy az isten hozzá be a muszkákat a magyarok elnyomására, — nincs többé az élők között. Tegnap d. e. szélhűdés érte a temesvári gőzfürdőben. Azonnal a közkórházba szállították. Az orvosi segély dacára azonban fél óra múlva meghalt. Petreszku széles körökben mint szenvedélyes nacionalis-

tát ismerték. Három gyermeket hagy hátra, a kinek szerető apjuk volt. Az egyik fiát Szarvason és Kecskeméten járatta iskolába, akiből aztán olyan derék magyar fiu lett, hogy mikor atyja a muszkákért imádkozott, keserű szavakban tett szemrehányást atyjának.

— **Bűnügy a föld alatt.** A torontálmegeyi Bogáros községben három hét előtt halva találták az udvarán levő kutban Kohl György ottani jómódu gazdát. A jelek oda mutattak, hogy Kohl öngyilkos lett és holttestét eltákarították. Nehány nap előtt jelentést tettek a bíróságnál, hogy Kohl György gyilkosságnak esett áldozatul. A bűnvádi följelentés megnevezi Kohlnak egyik közeli rokonát, akinek érdekében állott, hogy Kohl mielőtt eltéessék lábba alól és azzal vádolja, hogy ő követte el a gyilkosságot. Ennekfolytan vizsgáló bizottság járt künn Bogároson, exhumáltatta és fölbontozta a holttestet, s jegyzőkönyvet vett föl az esetről. A vizsgálat eredményét egyelőre titokban tartják.

— **Czivilbicska és rendőrkard.** Véres korcsmai harc folyt le vasárnap Becskereken egy városi rendőr s egy szerb között. Délután a vásártéren, az országos vásár alkalmából fölállított sátorkorcsmák egyikében, Bogdanov Milutin botosi korcsmárosnál az ott idogáló szerb nemzetiségű vendégek között verekezés támadt. A verekezés okozója, Csolity Száva szerb-aradaczi lakos volt, aki már részegen tért a korcsmába s ott garázdálkodni kezdett. A verekezésre figyelmes lett Báthy Mihály rendőr, aki azonnal a korcsmába sietett s fölszólította a verekedőket, hogy csillapuljanak le s hagyjanak föl a verekezésről. A fölszólítás következménye, aztán az lett, hogy Csolity Száva megtámadta a rendőrt, letépte zubonyát és fejbe ütötte, úgy hogy a rendőr hátra tántorodott. Báthy ekkor fölszólította Csolityt, hogy kövesse őt a rendőrségre. Ez még jobban feldühösítette az ittas embert s most már teljes erővel támadta meg a rendőrt, akit időközben a korcsmában levő többi szerbek is körülfogtak s ütlegetni kezdtek. A rendőr a kijárási felé menekült, mielőtt azonban az ajtót elérhette volna, Csolity kést rántott s a rendőrlapoczkájába szurt. A rendőr élete már ekkor a legkomolyabb veszélyben forgott. Folyton kiáltott ugyan segítségért, de senki sem jött, ellenfelei pedig egyre szaporodtak, s egyre dühösebben támadták. A rendőr ekkor kardot rántott, s azzal Csolity hasába szurt, majd pedig szétütött a jelenlevők között, hogy ekként csináljon magának utat és menekülhessen. Közben segítsége is érkezett, Daity Száva városi rendőr, továbbá két csendőr személyében, akik védelmére keltek. Báthyt a kórházba szállították Csolityval együtt.

Színház.

Dóra.

A mai előadás nagyon is vidéki volt, a szereplők közül csak ketten váltak ki magasan a többi fölött. Az egyik Dezséri, aki Van der Kraft bárót, egy fanyar diplomatikus spiont személyesített a nála már megszokott művészzel. A másik pedig Horváth Paula. (Dóra.)

Erről a fiatal színésznőről — ki csak most hagyta el a színészkiskolát — hosszasan kellene szólnunk. Telve van tehetséggel s ami a színpadon megbecsülhetlen vagyon: szívvel. Játéka megkapó, hangja őszinte, igaz s szorgalmas, igyekvő, ambíciózus tagja is a társulatnak, hanem... Előnyös tulajdonságai mellett gyorsan észre vesszük, hogy még nagyon fiatal színésznő, fegyelmezetlen organummal s kevés rutin-al. Ezt majd megadja az idő s ha hangjával úgy tud majdan bánni, amint most nem képes rá, akkor erősen hisszük, hogy

nemcsak a szegedi színpadnak, hanem a magyar színészetnek általában is hasznos és derék tagjává válik. Sok igyekezet, tanulás és gyakorlat helyreépítheti azt, ami még most hiányzik, de szívesen följegyezzük, hogy tekintve azt, hogy a kisasszony ma talán harmadszor lépett színpadra, mai föllépése sikernek nevezhető. Nemcsak a fölvonások után, hanem nyílt színen is kapott tapsot, ezt pedig nálunk nem osztogatják ok nélkül.

Csiky száraz és képtelen volt visszaadni Maurillac sokféleségét. Nem hatol be eléggé szerepébe, ha megtenné, szebet is tudna produkálni, mint mai szereplése. Balla tulságosan fiatal és heves volt az emigrans magyar szerepében. A száműzötteken kell, hogy valami nyomot hagyjon az itthon hagyott drágaságok elvesztése és a keserűség, melyet a veszteség után érez az ember és mely megkomolyítja, sőt elkomorítja a kedélyt. Ezt nem láttuk meg rajta. Ugy mutatta, hogy nagyon jól érzi magát az idegen világban. Pécsey is hideg volt. Egy olyan jó barát melegebben, részvétellesebben is szóljon a szerencsétlen pajtásához Andrészhoz. Ő nem tette ezt és inkább kedélyeskedéseivel hatott. Hatvani, Polgár és Hegyesi kis szerepeket játsztak.

Körművesné szépen alakította Rio Zares marquisnő kitünően megírt alakját. Bemutatójával meg lehet elégedve és meg is van elégedve a szegedi közönség. Szolinszky Olimpia Zikla grófnő szép organumával, Holéczy Ilona csinos megjelenésével tüntetett. Kócsi Erzsé egy szobaleány szerepében ügyeskedett.

Az előadás kissé vontatott volt. Nem tudjuk, hogy mi az oka.

Az apósok. Gabányi Árpád mulattató vigjátéka ma másodszor kerül előadásra. E darab a múlt heti premiéréje alkalmával rendkívüli tetszésben részesült és remélhetőleg páros bérletben is nagy közönsége lesz.

Don Caesar, Dellinger kedves zenéjű, mulattató operettejének csütörtökön lesz első előadása és pénteken másodszor kerül színre. A czimszerepet fölváltva Földvári és Kenedics fogják énekelni. Kocsis Etelnek kitünő énekszáma vannak benne, nemkülönben Kállai Lujzának, ki a királyné apródját játsza. A komikus szerepek Dezséri, Breznai és Hegyesi kezeiben vannak.

Az ember tragédiája rendkívül fényes kiállításal még karácsony előtt színre fog kerülni. A díszletek festését és stílszerű jelmezek készítését már a napokban megkezdik, hogy Madách remekét méltó mértékben mutathassák be.

A német császár Bécsben.

(Távirati tudósítás.)

Az északi pályaudvar felé vezető utcákat kora reggel óta sűrű néptömeg tartotta megszállva, mely Ő Felségét, midőn a német császár elé ment a pályaudvarba, viharosan üdvözölte. Ő Felsége megérkezése előtt megjelentek a pályaudvaron Károly, Lajos, Ferencz Ferdinánd, Ferdind, Albrecht, Frigyes, Vilmos, Rainer, Frigyes Lipót porosz herczeg, Günther schleswig-holsteini herczeg, Koburg-Gotta herczeg, Schaunburg-Lipp herczeg, Reuss herczeg német nagykövet, a nagykövetség személyzetével, az osztr. magy. távlovaglási bizottság Gager altábornagy vezetése alatt, valamint a német távlovaglóik, kik sorfalban állottak föl. A főherczegek, kik német ezredek tulajdonosai, az illető német egyenruhákat viselték, német rendjelekkel. Ő Felsége a porosz Ferencz császár granátosok egyenruháját vi-

selte, a fekete-sas-rend nagy keresztjével. Kevéssel 12 óra előtt az udari vonat a német császárral berobogott a pályaudvarra. A német császár osztrák-magyar huszárezredének egyenruhájában kezét katonás üdvözlésre csákóján tartva a kocsi lépcsőjén állott. — A kivonult díszszázad zenekara a német néphimnust játszotta.

A két uralkodó legszívélyesebben üdvözölte és ismételten megölelte egymást. A felségek hosszabb ideig beszélgettek egymással, mire Vilmos császár és a király Ő Felsége végimentek a díszőrség arcvonala előtt. Ezután Vilmos császár a főherczegekhez fordult, megölelte Károly Lajos és Albrecht főherczegeket, míg a többieket kézszorítással üdvözölte. A kíséretnek kölcsönös bemutatása után Vilmos császár végiment a távlovaglásban résztvevő német tisztek fényes frontja előtt, többeket megszólítással tüntetett ki a tisztek közül és különösen Raitzenstein báróval néhány percig beszélgetett.

Schönbrunnban a német császárt, ki Ferencz József császár és király oldalán érkezett meg, Hohenlohe herczeg főudvarmester és Hunyady gróf főszertartásmester üdvözölte, utóbbi lakásába kísérte a magas vendégeket. Tisztelgésre Schönbrunnba rendeltettek: a közös külügyminiszter, a legfőbb udvari méltóságok, Tasffe gróf miniszterelnök, a testőrkapitány, az udvari tisztviselők, a vezérintendáns és a főhadsegéd.

Legujabb.

Kossuth egészsége.

Budapest, okt. 11. (A „Sz. N.“ er. t.) Turin város polgármestere hivatalosan jelenti a távirati irodának, hogy Kossuth egészsége kitünő.

A képviselőház ülése.

Budapest, okt. 11. (A „Sz. N.“ er. t.) A képviselőházban ma rövid ülés volt, melyen a IV. bíráló-bizottság nevében Latkóczy Imre bejelentette Atzél Béla báró bodajki mandátumának megsemmisítését, melyet tudomásul vettek és a választás elrendelése iránt megbízták a ház elnökét. Mataska Péter után, aki beadta a igazságügyi bizottság jelentését a telekkönyvek szerkesztéséről szóló tvjavaslatra vonatkozólag, Szapáry Gyula gr. miniszterelnök beterjesztette a képviselők napidíjainak általányszerű megállapításáról és a tvhatóságokról szóló törvény némely intézkedéseinek módosításáról szóló javaslatot, melyek a bizottságokhoz utasítottak. A legközelebbi ülés okt. 17-én lesz.

A jövő évi költségvetés.

Budapest, okt. 11. (A „Sz. N.“ er. t.) A képviselőház pénzügyi bizottsága ma tárgyalta az igazságügyi tárca költségvetését. Helfy Ignác a tárca körében foganatosítandó reformokról intéz kérdést az igazságügyi miniszterhez. Szilágyi ismertetőn a benyújtott javaslatokat, kijelenti, hogy a jövő hóban be fognak nyújtatni a netániörökösödési és végrehajtási törvényjavaslatok, ez évben pedig a bírói fegyelmi törvény reformja és a királyi palota építésére vonatkozó javaslatok. A katonai büntetőtörvényre vonatkozólag ismétli jelentésében az elmondottakat. Harkányi Frigyes szóba hozza az osztrák-magyar államvasutársaságot illetőleg a bizottságban tett nyilatkozatok sajtóban megjelent verzióit. Wekerle Sándor pénzügyminiszter kijelenti, hogy egyesek egyéni jellemével nem foglalkozott és a bíróságokra nem akart nyilatkozatával befolyást gyakorolni. Az inozidens elintéztetvén a kir. főügyészségek-nél. Ugron kérdést intéz a politikai perek tárgyában. Szilágyi miniszter válaszában előadja, hogy jelenleg folyamatban vannak sajtóperek: Lukács László laczfalusi pap ellen kettő, továbbá a „Tribuna“ című lap ellen, külön a „Replik“ című nyom-

tatvány miatt, a „Zasztava“, a Román memorandumot kiállított nyomda és a „Narodnie Noviny“ cz. lap ellen. — Az előirányzat megszavaztatott.

Könyvmatosok párbaja.

Budapest, okt. 11. (A „Sz. N.“ er. t.) Véres kardpárbaj folyt le ma reggel a főváros egyik vívótermében, melyre téves hírlapi polemia szolgáltatott okot Egyes Gyéza, a „Magyar távirati iroda“ igazgatója és Futtaki Gyula, a Budapesti Correspondenz szerkesztője állottak egymással szemben. A párbaj — a segédek megállapodása szerint harc képtelenségig folyt és az ellenfelek kétszer csaptak össze. A második összecsapásnál Egyesy ellenfelének fejére és jobb karjára oly súlyos csapást mért, hogy az orvosok Futtakit a további harcra képtelennek nyilvánították. A párbajnál Egyesy segédei Brandner közőshadseregbeli százados és Fenyvessy Ferencz országgyűlési képviselő, Futtakisegei pedig Dániel Gábor országgyűlési képviselő és Pulszky Károly voltak. A felek a párbaj után nem békültek ki.

A magyar delegációból.

Budapest, okt. 11. (A „Sz. N.“ er. t.) A magyar delegáció tengerészeti albizottsága mai ülésén letárgyalta és változatlanul elfogadta a tengerészeti költségvetést. Több delegátus kérdést intézett, hogy a haditengerészet szükségletei mily összeg erejéig szereztetnek be Magyarországon. Sterneck közli, hogy a ruházat tételénél, mely 154,000 frt, 54 ezer frtig van Magyarország érdekelve, megjegyezve, hogy a gypaju egészen magyar termék. A konserveknél, villamos világítási készülékeknél Magyarország szintén részesül, itt készül két őrhajó is.

Hadnagyból kapitány.

Budapest, okt. 11. (A „Sz. N.“ er. t.) Bécsből sürgönyzik, hogy a német császár megérkezésekor így szólt Reitzensteinhez: Gratulátok a szép sikerhez, kapitánynya léptetem önt elő.

Kolera.

Budapest, okt. 11. (A „Sz. N.“ er. t.) A budapesti barak-kórházba éjfél óta ma délig összesen 10 beteget vettek föl és négy halálozás fordult elő. A betegek a következők: Latovics Borbála (váci-körut 55.), N. N. nő (Zrinyi-utca 9.), N. N. férfi (védgát-utca), Pap Mari (Rókus-kórház fölveseli iroda), Szabó Éva (gyár-utca 18.), N. N. (István-ut 10.), N. N. férfi (sorokári helyi érdekű vasut pesti állomása), N. N. (alföld-utca 6.), N. N. (ujkórház felvételi iroda), N. N. (ujkórház felvételi iroda). — A budai barak-kórházban éjfél óta ma délig négy új beteget vettek föl.

Budapest, okt. 10. (A „Sz. N.“ er. t.) Déltől esti 6 óráig 16 kolerabeteget szállítottak a kórházba. 5 halálozás történt. Éjfél óta esti 6 óráig összesen 32 beteget vettek föl. Tizenhatsz beteg meggyógyult.

Budapest, okt. 11. (A „Sz. N.“ er. t.) Hamburgból távirják, hogy két embert, aki kolerafertőzött ruhákat adott el, fogságra ítélték, egyiket 2 és fél évi, másikat 1 és fél évi fogságra, mert az eladott ruhák 3 ember halálát okozták.

Budapest, okt. 11. (A „Sz. N.“ er. t.) Hamburgból sürgönyzik, hogy tegnap 7 kolerabetegedés és 5 haláleset volt.

Budapest, okt. 11. (A „Sz. N.“ er. t.) Krakóból távirják, hogy a Prosovi kerületben, közvetlenül az osztrák határnál dühöng a kolera.

Budapest, okt. 11. (A „Sz. N.“ er. t.) Párisból sürgönyzik, hogy Quemser szigetén több hajóst, egyenként 1200 frank bírságra ítélték, mert megszegték a kolera-szabályzatot.

Budapest, okt. 11. (A „Sz. N.“ er. t.) Titelből sürgönyzik, hogy a kolerát a hajósok behurcolták. Tegnap óta 5 betegből 3 meghalt.

LEGBIZTOSABB IVÓVIZ

cholera ellen.

Tudatom a n. é. közönséggel, hogy az általam készített

SZÓDA (szik) VIZ

mint az orvosi tekintélyek által elismerve van, legegészségesebb

gyomortisztító ital

s így a cholera betegség meggátlásul szolgál, mindenkinek ajánlhatom.

Wertheim Adolf,

747-3-3

első szegedi szikvizgyáros.

Polgár-utca 7. sz.

50,129/V. 892 sz.

750-2-1

Házeladási hirdetmény

Alulírott m. kir. pénzügyigazgatóság ezennel közhirrre teszi, hogy a kincstár tulajonába került Boldogasszony-sugárut 47. sz. ház f. é. október hó 16-án ezen pénzügyigazgatóság hivatalos helyiségében reggel 9 órakor tartandó magánárverésen 5000 forint kikiáltási ár mellett, eladásra fog becsáfjtanai.

Az illető ház a kikiáltási áron alól nem adatik el, árverezni kívánók 125 forint bérpénzt kötelesek az árverés vezetőnél letenni, mely összeget, ha az árverezők nem lesznek vevőkké, azonnal visszaadatik, vevőnél azonban töke-törlesztésbe számítatik be, a fennmaradó összeg pedig államkölcsön módja szerint 50 év alatt 5-1% kal törleszthető.

Az árverés a nagymélt. m. kir. pénzügyminiszterium jóváhagyásának beérkezése után válik jogerőre és csak akkor köttetik meg a vevővel az adásvételi szerződés.

Szeged, 1892. október 7-én.

Szegedi m. kir. pénzügyigazgatóság.

ad. 133,394/92.

Magy. kir. államvasutak Máramarossziget-Kőrösmező határszéli vasu

H i r d e t m é n y.

Az 1892. évi XVI. t.-cikk alapján, a m. kir. államvasutak igazgatóságának vezetése alatt kiépítendő máramarossziget-kőrösmező-határszéli I. rangú vasutvonal 737. szelvényétől a magyar-gácsországi határszélig terjedő, mintegy 3-5 klm. hosszú szakaszának kiépítésére, illetőleg az ezen szakaszba eső összes föld- és sziklamunkáknak, ültetvények, fonások és védműveknek, a tain- és belfalak, alagutak és völgy áthidalásoknak, a hidak és átereszek alapozási és falazási munkáinak, azok vasszerkezeteire helyezendő faalkatrészeknek a 2-0 méter nyílásig terjedő pályaműtárgyak és bármily nyílású egyéb műtárgyak faszervezeteinek, az ut építményeknek, a kavicsolásnak, a felépítmény lerakásának, az épületeknek, a pálya beosztása és elzárásának, végre egy a Zimir völgyben építendő kocsitnak és lakóépületnek előállítására ezennel nyilvános ajánlati tárgyalás hirdettetik.

Ajánlatok csak az összes itt felsorolt munkákra tehetők. Az ajánlatok alapjául szolgáló tervek, a tervezeti árjegyzék és tájékoztató költségcsámítás, a munkák végrehajtására vonatkozó feltételek, továbbá az ajánlati minták és pályázati feltételek, a m. kir. államvasutak igazgatóságának D/II. osztályában (Budapest, Andrássy-ut 73/75. szám III. emelet, 36. a. sz. ajtó) reggeli 9 órától délutáni 1 óráig megtekinthetők.

Az ajánlat megtehetéséhez megkivántató művelet szintén a fennebb említett helyiségben f. évi október 4-től kezdve 25 forint megszereshető.

Ezen építés tárgyában teendő ajánlatok, legkésőbb f. é. október hó 20-án déli 12 óráig nyújtandók be a magy. kir. államvasutak igazgatósági épületében Andrássy-ut 73/75 sz. a. II. emelet az A/II. (jogügyi) szakosztály főnökénél.

Minden ajánlat bélyegezve, lepecsételve a következő felirással nyújtandó be: Ajánlat a máramarossziget-kőrösmező-határszéli vasut határszéli szakaszán végrehajtandó építési munkák elvállalására.

Az ajánlattételhez 25,000, azaz huszonötezer forint bérpénz készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban, legkésőbb az ajánlati tárgyalást megelőző napon, vagyis f. é. október hó 19-én déli 12-óráig leteendő a magy. kir. államvasutak főpénztáránál (Budapest Andrássy-ut 73/75 sz. földszint). Értékpapírok a letételt megelőző nap tőzsdei árfolyama szerint, — de semmi esetre névértéken felül — a napi árfolyam 90%-ával számíttatnak.

Posta útján beküldendő ajánlatok és bérpénz tértivevény mellett adandók fel.

Budapest, 1892. évi október 1-én.

A m. kir. államvasutak igazgatósága.

(Utánnymás nem díjaztatik)